

בעניין:

מדינת ישראל

ע"י ב"כ היועץ המשפטי לממשלה

מרשות התחרות

עם ועולמו 4, ירושלים, 34281

טל': 02-5458503 ; פקס': 02-5458555

המאשימה

- נגד -

1. שמעון בן ויקטור הורוביץ

2. גיא בן שמואל שקיב

3. החברה האמריקאית ישראלית לגז בע"מ

4. ניסים בן הושנג כומארי

הנאשמים

כתב אישום

חלק כללי

1. גז פחממני מעובה (להלן גפ"מ או גז) מהווה מקור אנרגיה מרכזי למושקי בית בישראל ומשמש לצרכי בישול והסקה.
2. לפי סעיף 1א(א) לחוק המקרקעין (החלפת ספק גז המספק גז באמצעות מערכת גז מרכזית), התשנ"א-1991, על מנת להחליף ספק גז קיים בבית משותף נדרש רוב של יותר ממחצית בעלי הדירות (51%) המחוברות לאספקת הגז המרכזית. רק לאחר השגת הסכמת רוב בעלי

הדירות, חברת הגז יכולה לשלוח הודעה לחברת הגז הקיימת על החלפת ספק גז.

3. בהתאם לסעיף 17א(א) לחוק ההסדרים במשק המדינה, התשמ"ט-1989, כאשר ניתנת הודעה על החלפת ספק גז, ספק הגז היוצא אינו יכול להתקשר עם צרכן הגז הביתי בקשר לאספקת גז במשך שישה חודשים.

4. אחת מתכליותיו המרכזיות של הסעיף האמור היא הגברת התחרות בתחום אספקת גז למשקי בית. בדברי ההסבר לסעיף 100 לחוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה), התשמ"ט-1989, הכולל בתוכו את סעיף 17א(א) המתואר לעיל, נכתב בין היתר כך:

"פרק ד' לחוק ההסדרים.. אשר עוסק במשק הגז, ביצע רפורמה ופתח למעשה את שוק הגז (גז"מ) לתחרות... מכוח החוק הותקנו תקנות הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה) (משק הגז – החלפת ספק גז), התשנ"א-1991. תקנות אלה מסדירות את עניין החלפת ספק גז בידי צרכן, על ידי קביעת פרוצדורה ונוהל ההחלפה. ואולם בפועל, כאשר ספק גז חדש מודיע לספק גז יוצא כי דיירי הבניין הביעו את רצונם לסיים עמו את ההתקשרות ולעבור לספק גז חדש, לא נוהג ספק הגז היוצא לפרק את הציד המושאל השייך לו, אלא מתחיל לנהל משא ומתן מחדש עם דיירי הבניין כדי להמשיך לספק להם גז, וזאת תוך הצעת מחירים נמוכים ולא הגיוניים לצרכנים, או הטבות אחרות... כמו כן נאמר בפסק הדין [תא 1402/03 פז גז 1993 נ' בל גז], כי מלבד התכלית החקיקתית הסובייקטיבית של הגברת התחרות ופתיחת הדלתות בפני ספקים חדשים, קיימת תכלית אובייקטיבית של מניעת סיטואציות הגובלות בפלילים והתגושות פרועה בין הספקים... לאחרונה נאמר בפסק דין של בית המשפט העליון בעניין ע"א 6557/01 פז גז ואח' נגד פקיד השומה למפעלים גדולים... כי יכפי שניתן ללמוד מההיסטוריה של משק הגז, כבר החל משנת 1988 מנסים הגורמים הרלוונטיים לבצע רפורמות במשק הגז אשר תגברנה את התחרות בענף בכלל ובמשק הביתי בפרט. עם זאת, נראה כי רפורמות אלו אינן מותממות או אינן משיגות את מטרתן והתחרות, ככל שהיא נוגעת למשקי הבית, עדיין מועטה ביותר."

(הצעות חוק 335, ג' בחשוון התשס"ז, 15.10.2007, עמ' 142-143)

הנאשמים

5. במועדים הרלוונטיים לכתב האישום, שימש נאשם 1 כסמנכ"ל שיווק בנאשמת 3 והיה מנהל פעיל בה. נוכח תפקידו של נאשם 1, סמכותו ואחריותו בניהול ענייני נאשמת 3, ולנוכח הנסיבות הרלוונטיות לכתב האישום זה, יש לראות במעשיו נשוא כתב האישום זה ובמחשבתו הפלילית, את מעשיה ומחשבותיה של נאשמת 3.
6. במועדים הרלוונטיים לכתב האישום, שימש נאשם 2 סוכן מכירות בנאשמת 3.
7. נאשמת 3 היא חברה בע"מ (להלן **אמישראל**). במועדים הרלוונטיים לכתב האישום, פעלה נאשמת 3, בין היתר, בתחום אספקת גז למשקי בית בישראל.
8. במועדים הרלוונטיים לכתב האישום, שימש נאשם 4 מנהל רכישה ושימור לקוחות בחברת פזגז בע"מ (להלן **פזגז**), הפועלת בתחום אספקת גז למשקי בית בישראל.

האישום

העובדות

9. חברת כלבוגז 2002 בע"מ (להלן **כלבוגז**) פעלה במועדים הרלוונטיים לכתב האישום בין היתר בתחום אספקת גפ"מ למשקי בית בישראל. בתקופה הרלוונטית לכתב האישום ולפניה סיפקה כלבוגז גפ"מ בעיר באר שבע בעיקר ללקוחות פרטיים באמצעות מערכת גז מרכזית (להלן **לקוחות ביתיים**).
10. בשנת 2016, למעלה ממחצית כמות הגז שסופקה באמצעות צובר ללקוחות ביתיים בבאר שבע סופקה על ידי פזגז ואמישראגז ולמעלה מ-85% מכמות הגז שסופקה באמצעות צובר ללקוחות ביתיים בבאר שבע סופקה על ידי פזגז, אמישראגז וסופרגז חברה ישראלית להפצת גז בע"מ (להלן **סופרגז**).
11. בין השנים 2014-2016, למעט שלושה צוברים, לא עברו בבאר שבע לקוחות ביתיים שצרכו גז בצובר מאמישראגז לצרוך גז מפזגז או להיפך. באותן השנים כלל לא עברו בבאר שבע לקוחות ביתיים שצרכו גז בצובר מאמישראגז או מפזגז לצרוך גז מסופרגז או להיפך (להלן **היעדר מעבר לקוחות ביתיים בצובר**).
12. במחצית השנייה של שנת 2016 פעלה כלבוגז ביתר שאת לגיוס לקוחות ביתיים שצרכו גפ"מ מחברות גז שפעלו בבאר שבע, ביניהן אמישראגז ופזגז. בין היתר, כלבוגז הציעה ללקוחות ביתיים של אמישראגז ופזגז לרכוש ממנה גפ"מ במחירים נמוכים יותר מהמחירים בהם רכשו את הגז מאמישראגז ופזגז.
13. נוכח פעילותה התחרותית של כלבוגז ומעברם של מאות לקוחות ביתיים מפזגז לכלבוגז יצאה פזגז בתחילת חודש יולי 2016 במבצע במסגרתו הציעה ללקוחות מסוימים מחירים נמוכים יחסית למחירים בהם סיפקה גז למרבית הלקוחות הביתיים בבאר שבע, וכן שקלה להתחרות באמישראגז בבאר שבע ואף להוריד מחיר באופן גורף בכל העיר באר שבע ללקוחות ביתיים.
14. על מנת להתמודד עם פעילותה התחרותית של כלבוגז, בין היתר, החל מסוף חודש אוגוסט 2016, אמישראגז שלחה עובדים רבים, לרבות ממטה החברה, לבאר שבע תחת ניהולו של נאשם 1.
15. במועדים הרלוונטיים לכתב האישום היה נאשם 1 אחראי על הפעולות של אמישראגז בבאר שבע, בין היתר בקשר לפעולותיה התחרותיות של כלבוגז, וניהל פעילות זו באופן שוטף.
16. ביום 10.7.2016 נאשם 1 קיבל לידיו מידע שמקורו בפזגז לפיו התקבלה החלטה בפזגז להתחרות גם על לקוחות ביתיים של אמישראגז בבאר שבע במחירים נמוכים וזאת בעקבות מעבר לקוחות ביתיים של פזגז לכלבוגז. ביום 11.7.2016 נאשם 1 העביר מידע זה למנכ"ל אמישראגז וכן לסמנכ"ל באמישראגז.
17. בימים 12.7.2016 ו-14.7.2016 התקבלו באמישראגז הודעות על מעבר לקוחות ביתיים בבאר שבע בצובר מאמישראגז לכלבוגז. מאז חודש ינואר 2016 ועד להעברת הצוברים האמורה לא עברו צוברים של לקוחות ביתיים בבאר שבע מאמישראגז לכלבוגז.

18. מיום 17.7.2016 ובמהלך התקופה הרלוונטית לכתב האישום העבירו זה לזה נאשמים 2 ו-4 מידע על פעילותה התחרותית של כלבוגו. נאשם 1 ידע על העברות המידע בין נאשמים 2 ו-4, השתמש במידע ואף הורה לנאשם 2 להעביר מידע לנאשם 4.
19. המידע שהועבר בין הנאשמים, בין היתר, היה: כתובות של לקוחות שהסכימו לעבור לכלבוגו; פרטים על לקוחות אלה לרבות תאריך המעבר העתידי לכלבוגו; הודעות המעבר שנשלחו על ידי כלבוגו לספק הגז היוצא; כתובות של לקוחות אליהם פנתה כלבוגו בהצעת מחיר לאספקת גפ"מ; מבצעים עתידיים; מידע ביחס לפעילות כלבוגו בבאר שבע באופן שוטף.
20. נאשם 4 העביר לנאשם 2 מידע על לקוחות ביתיים של פזגו שהסכימו לעבור לרכוש גז מכלבוגו והעבירו לפזגו הודעה על החלפת ספק גז, כך שיתאפשר לאמישראלגו לשכנע את אותם לקוחות לעבור לצורך גז מאמישראלגו ולא מכלבוגו. כן העביר נאשם 4 לנאשם 2 מידע על פעולות שיווק שעורכת כלבוגו מול לקוחות ביתיים של אמישראלגו עוד בטרם עלה בידה של כלבוגו להשיג את הסכמת רוב בעלי הדירות לעבור לרכוש גז מכלבוגו, כך שאמישראלגו תוכל לשכנע את אותם לקוחות שלא לעבור לרכוש גז מכלבוגו (להלן **לשמר לקוחות**). נאשם 4 גם העביר לנאשם 2 מידע על פעולות שיווק שעורכת כלבוגו מול לקוחות ביתיים ברחוב מסוים, כך שאמישראלגו תוכל לשמר לקוחות שלה באותו רחוב ככל שישנם. כן העביר נאשם 4 לנאשם 2 מידע על מבצע נוסף שפזגו שקלה לערוך בבאר שבע בחודש ספטמבר.
21. נאשם 2 העביר לנאשם 4 מידע על לקוחות ביתיים של אמישראלגו שהסכימו לעבור לרכוש גז מכלבוגו והעבירו לאמישראלגו הודעה על החלפת ספק גז, כך שיתאפשר לפזגו לשכנע את אותם לקוחות לעבור לצורך גז מפזגו ולא מכלבוגו וכן מידע על פעולת שיווק שעורכת כלבוגו מול לקוחות ביתיים ברחוב מסוים, כך שפזגו תוכל לשמר לקוחות שלה באותו רחוב ככל שישנם.
22. נאשם 2 עדכן את נאשם 1 באופן שוטף על מידע שהתקבל מנאשם 4. נאשם 4 ידע מנאשם 2 כי נאשם 1 מודע להעברות מידע ביניהם.
23. נאשם 1 השתמש במידע שהתקבל מנאשם 4 כדי להכווין את פעילותה של אמישראלגו, בין היתר באמצעות מתן הנחיות לנאשם 2 ולגורמים נוספים באמישראלגו כיצד לפעול מול כלבוגו.
24. בהנחיית נאשם 1 העביר נאשם 2 מידע לנאשם 4 גם ביחס לכתובת שבה ניסתה כלבוגו להחתים לקוחות ביתיים של פזגו עוד בטרם עלה בידה של כלבוגו להשיג את הסכמת רוב בעלי הדירות לעבור לרכוש גז מכלבוגו, כך שפזגו תוכל לשמר את אותם לקוחות.
25. על רקע העובדות המתוארות בסעיפים 9-17, במעשיהם המתוארים בפסקאות 18-24 היו הנאשמים 1, 2, 3 ו-4 צדדים להסדר לפיו אמישראלגו לא תתחרה בפזגו על לקוחות ביתיים קיימים בבאר שבע ונאשם 4 לא יפעל לשכנע לקוחות ביתיים קיימים של אמישראלגו בבאר שבע לעבור לצורך גז מפזגו.
26. להסדר המתואר הגיעו הצדדים באמצעות פגישות, שיחות והודעות תוך שהם נוקטים פעולות להסתרת התקשורת ביניהם.

27. ההסדר המתואר לעיל נעשה בנסיבות מחמירות נוכח חיוניות המוצר; היעדר מעבר לקוחות ביתיים בצובר בבאר שבע; אי הפסקת ההסדר ביוזמת הצדדים והימשכותו למצער עד הפתיחה בחקירה הגלויה.

28. במעשים אלו -

א. היו נאשמים 1, 2, 3, ו-4 בהיותם בני אדם המנהלים עסקים, צדדים להסדר לפיו אמישראל לא תתחרה בפזוג על לקוחות ביתיים קיימים בבאר שבע ונאשם 4 לא יפעל לשכנע לקוחות ביתיים קיימים של אמישראל בבאר שבע לעבור לצרוך גז מפזוג. בכך הגבילו את עצמם באופן העלול למנוע או להפחית את התחרות בעסקים בינם לבין הצדדים האחרים להסדר, או חלק מהם, או בינם לבין אדם שאינו צד להסדר. ההסדר כלל כבילות ביחס לחלוקת השוק לפי מקום תעיסוק, או לפי האנשים או סוג האנשים עימם יעסקו הצדדים להסדר. ההסדר נעשה מבלי לקבל אישור, היתר זמני או פטור ומבלי שהכבילות שבהסדר היו פטורות על פי כללי פטור סוג לפי חוק התחרות הכלכלית, התשמ"ח - 1988 (להלן החוק).

ב. הפר נאשם 1 את חובתו לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירה לפי החוק בידי נאשמת 3 או בידי עובד מעובדיה.

הוראות החיקוק שעל פיהן מואשמים הנאשמים

29. נאשמים 1, 2, 3, צד להסדר כובל בנסיבות מחמירות עבירה לפי סעיף 47(א)(1) בצירוף סעיפים 4, 2(א), 2(ב)(3), 47 וסעיף 55 לחוק.

נאשמים 1 ו-2: בצירוף סעיף 29(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

נאשמת 3: בצירוף סעיף 23(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

30. נאשם 1 עבירה לפי סעיף 48 לחוק.

עדי התביעה

1. [REDACTED]
2. [REDACTED]
3. [REDACTED]
4. [REDACTED]
5. [REDACTED]
6. [REDACTED]
7. [REDACTED]
8. [REDACTED]
9. [REDACTED]
10. [REDACTED]

.76
.77
.78
.79
.80
.81
.82
.83
.84
.85
.86
.87
.88
.89
.90
.91
.92
.93
.94

אסף מוזס, עו"ד
ב"כ היועץ המשפטי לממשלה
מרשות התחרות

אור בלקין, עו"ד
ב"כ היועץ המשפטי לממשלה
מרשות התחרות

אסף מוזס, עו"ד
ב"כ היועץ המשפטי לממשלה
מרשות התחרות

י"ד שבט, תש"פ
9 פברואר, 2020

הודעה

בהתאם לס' 15 ו-15א' לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 מודיעה המאשימה כי ישנה אפשרות שהתביעה תעתור למאסר בפועל.
המאשימה מודיעה כי ישנה אפשרות שהתביעה תעתור להפעלת סעיפים 226 ו-251א לחוק החברות, תשנ"ט-1999.
נאשמים יכולים לבקש שימונה להם סנגור ציבורי, אם מתקיים בהם אחד מהתנאים לזכאות נאשם לייצוג המנויים בסעיף 18(א) לחוק הסנגוריה הציבורית, תשנ"ו – 1995.